

2003. 11. 10.

3. előadás

Személyesépció, attribúció, attitűd,
stereotípus, elítélés

1. Személyesépció

Fogalma: Mindkét iránylat és sodrású tényező által determinált folyamattal, amelynek eredményeként már-már önkéntesül, tetteik, viselkedésük és egyéb megfigyelhető viselkedéseik befolyásolása a bizonyos körülmények, azaz értelemszerűen közbülső körülmények következtében jutnak majd az illető személyről egy lealáírt megállapítások sorozatát egyrészt önmagáért felmúlul.

SZEMÉLYPERCEPCIÓ = SZEMÉLYÉRTÉKELÉS

- szubjektív tény a megfigyelés tárgya, de ugyan a megfigyelő is szubjektív
- meg kell tanulni a közbülső emberi megfigyelés módszereit helyesen felhasználni
- különleges a személyesépció nézőpontjából - azaz a megfigyelés

Információk szerinti lehetőségek a nézőpontból

1. megfigyelés
2. kommunikáció

1. megfigyelés körülményei:

- külső körülmények (megvilágítás, jelzés, mozgás, akustikus zaj, stb.)
- attitűdök (közvetlen véleményalkotás, elítélés, stb.)
- viselkedésük (kultúráltság, fejlettség, megalapozottság, háttér, stb.)

2. Kommunikáció

- verbális csatorna: jól manipulálható
- nonverbális csatorna: nem manipulálható annyira közvetlenül

Érzelmi pontosság:

- x személyesépció pontosságát, a felfogott információk megbízhatóságát számos objektív és szubjektív tényező is befolyásolja
- > a felfogott tényeket szubjektív értelemszerűen
- > véleményekben a közvetett információ is helyet kapnak (nem saját vélemény)

x felfogott információk tárgyszerűsége értelemszerűen jelentős mértékben befolyásolja:

- megfigyelő és megfigyelt közötti kapcsolat:
 - távolság
 - foglalkozás
 - életkor
 - nem

szubjektív tényező:

- érzelmi manipuláció
- az érzelmi empátia képe

objektív tényező:

- körülmény (intézmény, személytelen körülmény)
- megfigyelhetőség
- időbeliség

Érzelmi begyűrésítés:

az érzelmi pontosság nagy mértékben függ attól, hogy a megfigyelő mennyire támaszkodik a begyűrésítő eljárásokat alkalmazására

ilyen pl.:

-> tipológizálás: mindennapi tapasztalataink alapján alkalmazzuk az értelemszerűen

(pl.: időközvetlen, magánélet, stb.)

→ intencióviselés: adott szövegekben kiakaszt
és elfogadott, az ember megfigyelt
viselkedése vonatkozásában megítélés
(pl.: a németek tisztelet, rendszer, fejelemettség)

→ implicit (belső) személyiségjelölés: az egyéni
állapontokból ismeretlen predonkapás
(előre gondolt lép), ami mindenkivel sajátos,
egyedi jellegű élet
(pl.: "jó tanuló" szöveg mit jelent)

Örökre való kövedkeztetés; attribúció,
az attribúciójelölés abból indul ki, hogy
az ember az általuk észlelt viselkedést
mindig az azok igyekezetét értelmében
pl.:

örök beérkezés ← mesél mindet
nívszéget az a szöveg

Személyiségről alkotott önérték megformálása

Asch kísérlete: (tulajdonságlista alapján
véleményalkotást szöveg
tul. lista:

- * "intelligens, ügyes, noszogatás, melegen, határozott, gyakorlatias, övadás"
jelölést kellett inni az ilyen a szöveg
általában pozitív vélemény
ke megfordította a szöveg (övadás, ..., intelligens)
más lépés alakult ki (negatív alty)

⇒ előbbrezi határoz. befolyás

⇒ körponti tulajdonságok: ebben a listában
megnevezték